

УДК 338.24(477)

В.В. Іванова

Економіка, заснована на знаннях, та економіка знань: адекватність використання категорій

Розглянуто сутність категорій «економіка знань» та «економіка, заснована на знаннях», а також адекватність їх використання для характеристики економіки постіндустріального суспільства.

Ключові слова: економіка знань, економіка, заснована на знаннях, категорія, економіка.

Постановка проблеми та аналіз останніх досліджень. У 80-х роках Т. Сакайя, один із розробників стратегії проникнення японських компаній на міжнародні ринки, автор низки робіт із проблем сучасної економіки, зазначав, що «...мы вступаем в новый этап цивилизации, на котором движущей силой являются ценности, создаваемые знанием, и именно поэтому я называю этот этап обществом, базирующимся на знанием создаваемых ценностях (knowledge-value society)» [1].

Для сучасного етапу розвитку світової економіки характерне поступове зростання рівня її інтелектуалізації та перехід до економіки, заснованої на знаннях. Саме така позиція багатьох держав сприяла пріоритетному розвитку в них інформаційного виробництва, дозволила забезпечити значно вищий рівень економічного та соціального розвитку порівняно з іншими країнами. І цю тенденцію потрібно враховувати при визначенні стратегічних перспектив вітчизняної економіки у напрямі переходу до економіки, заснованої на знаннях, що забезпечить її конкурентоспроможність, усвідомлюючи необхідність активізації в Україні знаннєвого чинника економічного росту, тобто зростання частки знань у продукції і послугах, а також у процесах їх виготовлення та надання. Отже, економічне зростання залежатиме від рівня наявних знань, створення умов та здатності їх примножувати, якості трансферу знань та вміння їх застосовувати (матеріалізувати).

Становлення економіки, заснованої на знаннях, в умовах України потребує додаткових досліджень, зокрема стосовно комплексу необхідних заходів у цьому напрямі, можливих часових орієнтирів її становлення, наукової та інформаційної підтримки, певних змін у діяльності економічних суб'єктів, нормативно-законодавчій базі.

Проведення наукових досліджень потребує адекватного використання категорій та понять, що можуть бути виражені через слова та знаки, тобто наукові терміни.

Категорії відіграють важливу методологічну роль у мисленні та діяльності людини, оскільки визначають порядок розгляду інших понять, певний тип погляду на різні об'єкти [2, с. 312].

Оскільки категорія є універсальною формою мислення, що відображає загальні властивості та закономірності розвитку явищ [3, с. 269], а економічна категорія – це «вираження певних структурних елементів виробничих відносин, економічних явищ, процесів та їх форм» [4], то існує потреба у постійному формуванні нових наукових

категорій, які б однозначно та адекватно відбивали нові тенденції розвитку суспільства, зокрема економіки.

Орієнтуючись на економічний розвиток країни, пов'язаний у перспективі із зростанням ролі знань у цьому процесі, необхідно чітко визначити категоріальний апарат, який би відповідав сутності цієї економіки, до становлення та розвитку якої прагне Україна для забезпечення конкурентоспроможності у світовій економіці.

Джон Локк наголошував, що «неверное употребление слов - причина серьезных заблуждений», а серйозні підходи до пошуку та відстоювання істини повинні передбачати вивчення способів позбавлення від неясності, сумнівності, двозначності, які властиві словам за відсутності належної уваги [5, с. 569].

У дослідженнях соціально-економічних процесів, характерних для трансформації індустріального суспільства у постіндустріальне пропонується низка концепцій розвитку економіки, якій властива зростаюча роль інформації та знань. Категоріальний апарат, що при цьому використовується, недостатньо сформований, але переважно її називають „економікою знань”, вкладаючи при цьому у сутність категорії різне смислове навантаження, або „економікою, заснованою на знаннях” [6, 7, 8, 9, 10, 11]. Часто ці категорії вважають тотожними, взаємозамінними по суті, тому вживають „економіка, заснована на знаннях, або економіка знань”.

Мета статті – визначити правомірність використання категорій «економіка знань» та «економіка, заснована на знаннях», в одному синонімічному полі та з'ясувати, яка саме категорія найбільш точно відповідає сутності економіки постіндустріального суспільства у цілому.

Грунтуючись на сутності зазначених категорій, дослідимо наступне: розглядувані категорії відображують одні і ті ж економічні процеси чи сутнісні основи „економіки, заснованої на знаннях” та „економіки знань” різняться.

Категорію „економіка знань” (knowledge economy) уперше використав Ф. Махлуп у 1962р. при дослідженні прискореного розвитку, виробництва та розповсюдження знань, що почало відбуватися у США, для характеристики нового агрегованого виду економічної діяльності – сектору економіки (сектору економіки знань). До сектору знань Ф. Махлуп включив: освіту, наукові дослідження та розробки, засоби масової інформації, інформаційну техніку та послуги. Дійсно саме у сфері науки та освіти відбувається активна генерація та накопичення знань, а їх здобутки можуть розповсюджуватися засобами масової інформації, через інформаційні послуги.

Нині деякі дослідники, використовуючи термін Ф. Махлупа, відхиляються від запропонованої ним первісної сутності категорії «економіка знань» і трактують її по-різному. Зокрема, під економікою знань пропонується розуміти «...сферу виробництва товарів і послуг як сферу практичної реалізації людського інтелекту, де домінуючим і пріоритетним ресурсом є знання, котрі стають новою актуальною основою конкурентоспроможної діяльності економічних суб'єктів у сучасному глобальному господарстві» [12].

Відповідно до іншої думки, економіка знань – це економіка, що тісно пов'язана з постіндустріальною економікою, де основною рушійною силою прогресу є знання, зосереджені у людському капіталі та інформаційному навколишньому середовищі. Причому «...для України – це те принципово нове утворення, яке має прийти на зміну економіці винищення та експлуатації природи, економіці сліпого бажання людини отримати максимум прибутку. Її основою є не споживацький мотив людини, а прагнення задовольнити свої потреби таким чином, щоб не завдати шкоди природі,

сприяючи при цьому її відтворенню. Економіка знань покликана задовольнити потреби вищого рівня: самореалізація, духовне зростання особистості і т.ін.» [13].

Як головні характеристики економіки знань зазначають такі: дематеріалізація ринку та виникнення нових форм економічного обміну; часткове позбавлення економіки обмеженості ресурсів; «створення зразків інформації, яку можна розмножити до нескінченності...», що перетворює інформаційну економіку на економіку загального достатку і добробуту; втрата багатством свого матеріального субстрату; перетворення інформації, ноу-хау, комп'ютерних технологій на головне «багатство і стратегічний ресурс»; визначення добробуту країни «рівнем кваліфікації її робочої сили, також можливостями адаптуватися і використовувати новітні технології»; оптимальне використання ноу-хау як найголовнішого фактору конкурентоспроможності країни [14].

Отже, роблять висновок науковці, економіку, основу на фізичній праці та сільському господарстві, змінила епоха індустріальної економіки, що ґрунтується на використанні природних ресурсів, яку у свою чергу змінює інформаційна економіка або економіка знань [15].

Доцільно відзначити, що категорія „економіка” найчастіше вживається стосовно господарства країни (економіка України, економіка, США), групи країн (економіка країн ОЕСР), господарства регіону (економіка області, району), виду економічної діяльності (економіка сільського господарства, торгівлі, транспорту). Згідно із вищезазначеним, категорія „економіка знань” навіть асоціюється із видом економічної діяльності (аналогічно до економіки торгівлі, економіки сільського господарства), що фактично відповідає і сутності пропозиції Ф. Махлупа, отже доречно її вживати саме у цьому контексті. Наприклад, якщо економіка торгівлі – організація, структура, стан обміну продуктами праці й послугами на основі купівлі-продажу; економіка сільського господарства – організація, структура, відносини, що склалися у процесі виробництва, обміну та розподілу сільськогосподарських продуктів; то економіка знань, за аналогією, – організація, структура та відносини щодо виробництва, обміну та розповсюдження знань.

Термін „економіка, заснована на знаннях” (knowledge-based economy), почав використовуватися, коли виникла потреба у такій категорії, яка б чітко й ясно відображала сутність економіки постіндустріального суспільства, адже стало зрозумілим, що з переходом до нього змінюється як сутність економіки країни загалом так і кожної її галузі.

До середини 90-х років категорія „економіка, заснована на знаннях”, не мала чіткого визначення.

У 1996 р. ОЕСР визначила економіку, засновану на знаннях, як економіку, що безпосередньо заснована на виробництві, розповсюдженні, використанні знань та інформації [2].

Отже, категорії „економіка знань” та „економіка, заснована на знаннях” є різними. Суттєва різниця полягає у тому, що в економіці знань, знання – це продукт, а в економіці, заснованій на знаннях, знання – це засіб виробництва (знаряддя праці). Фактично цю думку розповсюдив П. Друкер, стверджуючи, що технології знань (інженерія знань, управління знаннями) використовуються для створення економічних переваг [3].

Але з часом термін „економіка знань”, що був запропонований щодо певного сектора економіки, почали використовувати для характеристики економіки нового типу, де знання відіграють вирішальну роль, фактично ототожнюючи її з категорією

„економіка, заснована на знаннях”. Так, у 2006 р. британська організація “The Work Foundation” у рамках програми з вивчення терміну «економіка знань» (knowledge economy) підготувала звіт, у якому зазначалося, що термін «економіка знань» походить від повного визнання місця знань і технологій у сучасних економічних системах країн ОЕСР, підкреслюючи, що економіки цих країн все більше і більше засновуються на знаннях і інформації. Знання вважаються фактором підвищення продуктивності та економічного зростання [4].

Висновки британської організації фактично відносяться до сутності категорії «економіка, заснована на знаннях», наданому ОЕСР, за винятком самого терміну. Щоправда, автори звіту зауважують, що не претендують на остаточність своїх висновків та наголошують на відкритості проблеми дослідження категорії «економіка знань».

Низка науковців, розглядаючи по суті економіку, засновану на знаннях, використовують термін «економіка знань», аргументуючи це тим, що він коротший або простіший для вжитку, нехтуючи суттєвою різницею між ними. Зокрема, у звіті за результатами дослідження категорії «економіка, заснована на знаннях», що проводилося у рамках проекту «Індикатори економіки знань» (Knowledge economy indicators), визнається різниця між економікою знань і економікою, заснованою на знаннях, а саме наголошується, що економіка знань зосереджується на секторах знань (знанневомістких секторах), тоді як в економіці, заснованій на знаннях, це поняття розповсюджується на всі сектори економічної діяльності. Одночасно у звіті зазначається, що учасники проекту розглядають економіку знань достатньо широко, не зосереджуючись тільки на секторах знань. При цьому вони також використовують термін «економіка, заснована на знаннях», розглядаючи зміни у всіх секторах економіки, але при цьому зауважують, що, оскільки термін «економіка, заснована на знаннях» досить довгий, то використовується більш простий «економіка знань» [5].

Чи доцільно підміняти одну категорію іншою тільки заради зручності її написання або вимовлення? Подібний підхід до критеріального апарату шкодить усвідомленню сутності економіки постіндустріального суспільства, безпідставно її спрощує. Він призводить до невідповідності категоріального апарату результатам досліджень, до непорозуміння між дослідниками.

Навіть використовуючи саме категорію «економіка, заснована на знаннях», для характеристики економіки нового типу, науковці тлумачать її по-різному.

А.Л. Гапоненко, відповідно до вперше запропонованої сутності категорії «knowledge-based economy» вважає, що економіка, заснована на знаннях – це економіка, у якій знаннями збагачуються всі галузі, всі сектори і всі учасники економічних процесів. Автор підкреслює, що не варто її ототожнювати з високотехнологічними галузями та інформаційно-комунікаційними технологіями. Головне в економіці, заснованій на знаннях, – не тільки створити нове знання, а й продуктивно його використати [6], тобто коли у всіх видах економічної діяльності активно застосовуються досягнення різних наукомістких видів діяльності як результат науково-дослідних роботи, серед яких зокрема медицина, транспорт, зв'язок, біотехнології, технології створення нових матеріалів. Як приклад, він приводить такий вид економічної діяльності як риболовство, де використовуються сучасні навігаційні прилади та супутникові системи, нові матеріали для сіток, програмне забезпечення, що дозволяє точно визначити місцезнаходження косяків риби тощо. Як галузь, що заснована на знаннях, він відзначає і фармацевтику, оскільки нині це не тільки виготовлення

таблеток, скільки виробництво і тиражування знань у вигляді нових властивостей хімічних сполук, нових способів тестування ліків, їх патентного захисту тощо [6].

Деякі науковці, розглядаючи економіку, засновану на знаннях, як постіндустріальну, відзначають, що вона «складається з економіки послуг і економіки знань, інформації, контролю, управління» [7]. Отже, виходячи із даного твердження, матеріальне виробництво в умовах економіки, заснованої на знаннях, відсутнє. Крім того, контроль як одна із функцій управління, управління як «цілеспрямований програмований чи довільний вплив на об'єкти» [20] або елемент виробничих, підприємницьких відносин [21] та інформація як ресурс не можуть бути складовими економіки нарівні з економікою послуг, економікою знань, економікою сільського господарства тощо.

Щодо зниження ролі матеріального виробництва, його другорядності в умовах постіндустріальної економіки, то цю думку поділяє низка вчених. Але, потреби людини, зокрема у їжі, одязі, житлі, навряд чи колись будуть другорядними, а їх задоволення забезпечує саме матеріальне виробництво. В умовах економіки, заснованої на знаннях, воно піднімається на новий рівень розвитку завдяки зростанню інтелектуалізації, активізації використання знанневого потенціалу для розробки та впровадження інноваційних технологій у таке виробництво, зниження його матеріаломісткості та енергозатрат, підвищення рівня ефективності використання природних та людських ресурсів.

Т. Сакайя стверджував, що «...созданная знанием стоимость представляет собой ценность, носителем которой может выступать любой материальный товар или услуга. Переход от индустриального общества к социуму, основывающемуся на таком виде ценности, будет связан не столько с изменением носителя стоимости, сколько, прежде всего, с модификацией структуры той совокупной ценности, которую он содержит. Вот почему я вновь и вновь подчеркиваю, что мы никогда не сумеем понять общество, основанное на созданной знанием стоимости, если будем рассматривать его возникновение как воплощение тенденции к экспансии нематериальных благ или как элементарный отход от производства материальных благ как таковых» [1].

Іноді дослідники, розглядаючи сутність та особливості економіки нового типу, використовують при цьому і термін „економіка знань” і термін „економіка, заснована на знаннях”. Зокрема автор зауважує, що «...сутність економіки знань відображає широке розуміння цього суспільного феномена, відповідно до якого економіка, яка базується на знаннях, поєднує в собі риси постіндустріальної, глобальної, мережевої, інформаційної та інноваційної економіки» [22].

Іноді вченими досліджується нібито сектор знань, і відповідно використовується термін „економіка знань”, але по суті вони тлумачать її як „економіку, засновану на знаннях”. Наприклад, автори у дослідженні окреслюють чотири основні сфери, що формують економіку знань: НДДКР та інновації, освіта та навчання, високотехнологічне виробництво, інформаційні та комп'ютерні технології. Але разом з тим вони зазначають, що економіка знань – це економіка, що створює, поширює і використовує знання, які «...збагачують усі галузі, усі сектори і всіх учасників економічних процесів» [8]. Фактично це твердження узгоджується з тлумаченням категорії «економіка, заснована на знаннях», яке запропоноване експертами ОЕСР, тому незрозумілим залишається використання категорії «економіка знань».

Цікавою є теза про те, що термін «экономика знаний» «...наряду с термином "экономика, базирующаяся на знаниях", используется для определения типа

економіки...» [9]. Відразу виникає питання: одного й того ж типу економіки чи різних типів? Якщо це один тип, то чому використовуються різні категорії для його опису?

З'являються й деякі інші пропозиції, зокрема розрізняти економіку знань, економіку вмінь і економіку думок. До економіки знань пропонується відносити організацію роботи, фінансування, а також підготовку кадрів у галузі фундаментальних досліджень. До економіки вмінь – регулювання ринку технологій, програмного забезпечення, друкованої, а також відео та аудіо продукції тощо. До економіки думок – використання інформаційних технологій для формування смаків та думок з метою досягнення комерційних і політичних цілей [10].

Така, на перший погляд, несуттєва підміна понять заважає чіткому усвідомленню напрямку розвитку економіки та визначенню на його основі стратегічних орієнтирів не тільки для наукових досліджень, а й для практичного впровадження їх результатів.

Отже, якщо йдеться про економіку знань, то дійсно її „слід вважати спеціальною галуззю”, що стає „універсальною складовою загальної економіки”, до складу якої входять такі основні сфери: НДДКР та інновації, освіта, інформаційно-комунікаційні технології [11]. Фактично це й відповідає сутності категорії, запропонованої Ф. Махлупом.

Економіка, заснована на знаннях, - це якісна характеристика нового етапу розвитку економіки, категорія, що відображає сутність її нового типу.

Дослідники сучасних трансформаційних процесів в економічній сфері відзначають такі характерні риси економіки, заснованої на знаннях: домінування у ВВП високотехнологічних видів економічної діяльності, значна частка у ВВП високоінтелектуальних послуг, перетворення знань на самостійний фактор виробництва, підвищення ролі освіти в економіці, важливою умовою ефективного розвитку якої „стає безперервна освіта протягом усього життя”, активізація трансферу технологій, високі темпи зростання людського капіталу, зростання впливу науки на соціально-економічний розвиток країни, збільшення частки знаневої складової у продукції та послугах, розвиток інформаційної сфери й інтеграція її складових у всі напрями соціально-економічного розвитку країн, зміна уявлення про обмін, тобто даний процес передбачає не втрату, а додаткове здобуття знань, знання – основний ресурс нової економіки [23, с. 310].

Отже, економіка, заснована на знаннях, – економіка, розвиток якої стимулюється знаннями, що стають основою матеріального виробництва завдяки постійній розробці та впровадженню інновацій. основою яких є інформаційні ресурси, продукти, послуги, технології та комунікації. Фактично це більш емне поняття, ніж „інформаційна” та „інноваційна економіка”, та включає їх основні ознаки, тобто економіка, заснована на знаннях, має риси інформаційності й інноваційності, головною ж залишається знанневісмість.

Висновки. Терміни «економіка знань» та «економіка, заснована на знаннях», не належать до одного синонімічного поля, тому не можуть використовуватися для синонімічних заміни. Категорія «економіка, заснована на знаннях», відповідає сутності економіки постіндустріального суспільства у цілому, а категорія «економіка знань» характеризує певний сектор економіки. Необхідна чітка відповідність категоріального апарату сутності економічних процесів та адекватне використання його науковцями для підвищення результативності наукових досліджень.

Таким чином, як писав В. Г. Белинський, «знание точного значения слов и их различия между собой, хотя бы и самого легкого, есть необходимое условие всякого

истинного мышления, ибо слова - суть выражения понятий, а можно ли мыслить, не умея отличать, во всей тонкости, одного понятия от другого» [24].

Подальші наукові розвідки доцільно спрямувати на вирішення проблеми щодо визначення співвідношень таких категорій як «інноваційна економіка», «інформаційна економіка», «економіка, заснована на знаннях».

1. *Сакайя Т.* Стоимость, создаваемая знанием, или История будущего / Т. Сакайя // Новая постиндустриальная волна на Западе: Антология / под ред. В. Л. Иноземцева. – М. : Academia, 1999. – С. 337–371.
2. Современный философский словарь / под ред. В. Е. Кемерова. – М. : Академический проект, 2004. – 864 с.
3. Філософський словник / за ред. В. І. Шинкарука. – 2. вид. і доп. – К. : Голов. ред. УРЕ, 1986. – 800 с.
4. Політична економія : навч. посіб. / за ред. В. О. Рибалкіна, В. Г. Бодрова. – К. : Академвидав, 2007. – 672 с.
5. *Локк Дж.* Сочинения в 3-х т. Т.1 : пер. с англ. / Дж. Локк, А. Н. Савин ; ред. И. С. Нарский, А. Л. Субботин. – М. : Мысль, 1988. – 621 с.
6. Экономика, основанная на знаниях : учебное пособие / под общ. ред. А. Л. Гапоненко – М. : Изд-во РАГС, 2006. – 352 с.
7. *Белоєдова О. В., Ткаченко О. В.* Особливості постіндустріальної економіки [Електронний ресурс] / О. В. Белоєдова, О. В. Ткаченко. – Режим доступу : http://www.confcontact.com/2009_03_18/ek8_beloedova.htm. – Заголовок з титулу екрана.
8. *Федулова Л. І., Корнєєва Т. М.* Особливості економіки знань на сучасній фазі розвитку суспільства : теорія і практика розбудови в Україні / Л. І. Федулова, Т. М. Корнєєва // Актуальні проблеми економіки. – 2010. – № 4. – С. 73–86.
9. *Макаров В. Л.* Экономика знаний: уроки для России [Електронний ресурс] / В. Л. Макаров // Вестник российской академии наук. – 2003. – № 5. – Режим доступу : <http://vivovoco.rsl.ru/vv/journal/vran/session/vran5.htm>. – Заголовок з титулу екрана.
10. *Поспелов И. Г.* Если курс Коперника падает, то прав Птолемей (об экономике знаний) [Електронний ресурс] / И. Г. Поспелов // Экология и жизнь. – 2003. – № 2. – С. 18–23. – Режим доступу : <http://www.ccas.ru/mmes/ecoknow.htm>. – Заголовок з титулу екрана.
11. *Федулова Л. І.* Концептуальні засади економіки знань / Л. І. Федулова // Економічна теорія. – 2008. – № 2. – С. 37–60.
12. *Жарінова А. Г.* Економіка знань: зміст та роль інтелекту людини в її формуванні [Електронний ресурс] / А. Г. Жарінова. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/ppei/2010_28/Jarinova.pdf. – Заголовок з титулу екрана.
13. *Сорока М. В.* Значення розвитку економіки знань для України [Електронний ресурс] / М. В. Сорока. – Режим доступу : <http://www.confcontact.com/2009kach/soroka.htm>. – Заголовок з титулу екрана.
14. *Полотай О. І.* Використання інформаційно-комунікаційних технологій в економіці знань, та їх взаємозв'язок з освітнім процесом [Електронний ресурс] / О. І. Полотай. – Режим доступу : http://virt.lac.lviv.ua/file.php/1/naukovi_pratsi/polotay/10.pdf. – Заголовок з титулу екрана.
15. *Востряков О. В., Гребешкова О. М.* Концепція управління знаннями в стратегічному процесі сучасного підприємства [Електронний ресурс] / О. В. Востряков, О. М. Гребешкова. – Режим доступу : <http://economica.org.ua/2009/upravlinnya-znanniyami1>. – Заголовок з титулу екрана.
16. The Knowledge-Based Economy [Електронний ресурс]. – Paris, 1996. – Режим доступу : <http://oecd.org>. – Заголовок з титулу екрана.
17. Knowledge_economy [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://en.wikipedia.org/wiki/Knowledge_economy. – Заголовок з титулу екрана.

18. Ian Brinkley Defining the knowledge : Economy Knowledge economy programme report [Електронний ресурс]. – London : The Work Foundation, 2006. – Режим доступу: <http://www.theworkfoundation.com>. – Заголовок з титулу екрана.
19. Knowledge economy indicators. Workpackage 1. Defining the Knowledge-Based Economy : Final Synthesis Report [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.unitrier.de/fileadmin/fb4/projekte/SurveyStatisticsNet/KEI-WP1-D1.5.pdf> P.1. – Заголовок з титулу екрана.
20. Управління [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://uk.wikipedia.org/wiki/Управління>. – Заголовок з титулу екрана.
21. Економічна енциклопедія [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://enbv.narod.ru/text/Econom/encyclo/str/E-833.html>. – Заголовок з титулу екрана.
22. Яковенко Л. І. Інноваційний характер економіки знань / Л. І. Яковенко // Вісник Полтавської державної аграрної академії. – 2010. – № 2. – С. 141–146
23. Україна у вимірі економіки знань / за ред. В. М. Гейця. – К. : Основа, 2006. – 592 с.
24. Белинский В. Г. А он и не думает отмирать / В. Г. Белинский // Знание – сила. – 1976. – № 10. – С. 7–12.

В.В. Иванова

**Экономика, основанная на знаниях, и экономика знаний:
адекватность использования категорий**

Рассмотрена сущность категорий «экономика знаний» и «экономика, основанная на знаниях», а также адекватность их использования для характеристики экономики постиндустриального общества.

Ключевые слова: экономика знаний, экономика, основанная на знаниях, категория, экономика.

V.V. Ivanova

The knowledge-based economy and knowledge economy: the adequacy of the use of categories

The essence of the categories of «knowledge-based economy» and «knowledge economy», as well adequacy of their use for the characteristics of the economy of post-industrial society was considered.

Key words: knowledge economy, knowledge-based economy, category, economy